Noomerai sen 10 mynge. **Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!**

Buriaad-Mongoloi YNEN

№ 253 (2286)
1937 onoi
NOJAABRIIIN
2
VOSKRESEENI

14-xi zilee garna
ULAAN-YDE goorod,
BMASSR

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai
y..erbyriiin gazeeta

Soveed zasagai xorin zil soo xydelmerişen ba tariaaşanai xolboon bexizehen ba ebdereşegyi boloo. Soveed zasagai yndehe huuri bolxo xydelmerişen ba tariaaşanai xolboon mandatugai!

(BK(b) Paartiiin Centraalьna Komiteedai loozangnuudhaa).

TYRYYŞIIN KANDIDAADUUD

Manai uuzam jixe socialiis Exe oronoi arad bygediin edebxi zorig myneexen yjede gaixamşagtai jixe baina. Manai zyrxen gynzegii bajartaigaar doholon baina: Staalin Konstituuciin johoor SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungagdaxa kandidatuurii debzyylze exilee.

Ulaan-Yde goorodoi tomo tomo azyiledberinyyd deere hungaltiin urdaxi suglaanuud bolzo exilee. Mene hajaxan Buriaadai gigaant—PVZ deere xydelmerişen, inzeneer teexnigyydei ba alba xaagşadai miitingnyyd yngergegdebe. Myn tiime miitingnyyd şilei zavood ba Tarbagatain, Staalinai neremzete kolxoozdo boloo.

Hungaltiin urdaxi miitingnyyd bolbol komuniis paarti ba Soveed zasagii toiron olon tymen azalşan arad eb negedengi ba ynen bejee ygengi baihaniii xaruulhan gaixamşagta jixe demonstraaca bolhon baina.

Ede miitingnyyd bolbol manai ulas orondo socialiizmiin jixexen ilaltanuudii emxidxehen ba ulas zondo zol ba zargal olgohon şine Konstituuca zoxioogşo bidenei inag voozdь, aguu jixe Staalinda ba Staalinai Centraalьna Komiteedta byxii soveed arad bygedeөreө xezee byxende inag duratai ba ynen bejee ygengi baihanaa xaruulba.

Ende yge xelegşed bolbol Xolboonoi Soveedai ba Yndehetenei Soveedai deputaadta debzyylxe tyryyşiin kandidatuurai nerenyydii nerelbe.

Xenei sesen geniaalьna udaridalga doro manai ulas diildeşegyi jixe xysetei socialiis gyren bolhon tere xynei—nyxer Staalinai nerii egeen tyryyn nereleze, Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad bolgon Ulaan-Ydiin parovooz vagoonoi zavoodai kolektiiv debzyylbe.

Aguu jixe Staalin bolbol Soveed oronoi arad bygedede zoltoi ba zargaltai, kylьtyyrne ba haixan azabaidal bii bolgohon baina. Staalinai xytelberi doro aradai daisad xoroton yi butasoxigdoo. Staalin bolbol Leeninei mynxe xeregii saaşanь yrgelzelen baihan byxe delxein azalşanai inag voozdь myn.

Egeel iime xadanь manai oronoi arad bygedөөrөө өөhediingөө tyryyşiin kandidaadii nyxer Staalin geze nerelene. PVZ-da bolhon miiting deere zavoodai partoorg nyx. Martemьjaanov iigeze xelebe:

„Nyxer Staalin bolbol nyx. Leenintei xamta jabaza proletaariiin revoliyyciin aguu jixe ilaltii 1917 onoi, Oktiaabrьda olgohon baina.

Staalin—manai tug! Bide tereentei xamta jabaza ilaltahaa ilaltada xyrnebdi. Ioosif Vissarioonoviç Staalinda soveed arad zon duratai. Tiime tula bidener bolbol iime jixe bajartaigaar nyxer Staaliniii SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadai kandidatuurada debzyylnebdi"—gebe.

Ene duradxalii miiting deere bailsahan xeden mingan paartin ba paartin bişe xydelmerişen, inzeneer teexnigyyd ba alba xaagşad bolbol nerjeme aliga taşalgaar ba „Uraa" xaşxaralgaar ugtaza, bygedeөreө haişaaba. Araduudai voozdь nyxer Staaliniii Verxoovno Soveedta hungaxa gehen duradxalii nyx. Martemьjaanavhaa gadana, PVZ-ai erxim staxaanovtan nyxed Boorcov ba Vlaasovaa oruulba.

Nyxer Staaliniii Xolboonoi Soveedai deputaad bolgon debzyylxe gehen duradxalnuudii Ulaan-Ydiin şilei zavoodai kolektiiv ba Staalinai neremzete kolxoozoi geşyyd oruuloa.

SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputaaduudai kandidaaduudta aguu jixe Staalinai ynen soraatniguud, nyxed: Moolotovii, Kaganooviçiii, Voroşiilovii ba Kaliininiii debzyylxe gehen Moskvaagai ba Leeningraadai xydelmerişenei duradxalnuudii ede miitingnyyd deere aixabtar xaluun bajartaigaar haişaaba.

Ulaan-Ydiin PVZ-ai olon mingan kolektiiv bolbol BK(b) Paartiiin Mozkoomoi negedexi sekretaarь nyx. S.D. Ignaatьjevii Xolboonoi Soveedai ba parovooz vagoonai zavoodai erxim staxaanovşa F.A. Syxootiniii Yndenetenei Soveedai deputaadta kandidaad bolgon debzyylbe.

Armatuurna ceexiin naçaalьnig nyx. Kysteenko bolbol Buriaad-Mongoloi bolьşeviiguudai udaridagşa nyxer Ignaatьjevii Xolboonoi Soveedai kandidaad bolgon debzyylxe zuuraa, iigeze xelene:

—Nyx. Ignaatьjev bolbol ygeitei tariaaşanai byle soo tyrөө hen, 1919 ondo komsomooldo ba 1926 ondo paartida orohon baina.

Paarti bolbol nyx. Ignaatьjevii xaana jamaiş xydelmeride tabixadanь ene xyn xadaa Leenin—Staalinai paartiiin naidalgii erxim hainaar xariuuldag. Tiime tula, nyx. Ignaatьjev bolbol Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad bolgon debzyylegdeze xysed şadaxa xyn geze toolnob—gebe.

Buriaad-Mongol aradai dundahaa Yndehetenei Soveedai deputaadai kandidaadta debzyylegdehen nyxer Syxootin bolbol eneenei urda tee ygeite buriaadai xybyyn jabahanaa, imagta Leenin—Staalinai paartiiin aşa tuhaar xymyyzyylegdehen, mynөө PVZ-ai erxim staxaanovşa—tookarь, aldartai solotoi xyn.

Soveed oronoi tyryy jabaa faabrika-zavooduud, kolxoozsovxoozuud ba myn tedentei negen xamta manai buriaad-mongol arad bolool өөhediingөө tyryyşiin kandidatuurii debzyylze exilbe. Ede kandidatuurii paartin bişe olon niite өөriingөө tyrel bolьşeviig paartitai sugtaa, ebtei negen hanalaar debzyylze baina. Xamag byxii yiledberinyyd, somon kolxoozuud bolbol edenhee yliger zişee abxa johotoi!

Xen arad zondoo etigeltei ba naidaltaib, xen socialiis baiguulaltiin xydelmeri ba temeselei froont deere şalgagdaza ynen sexe bolьşeviig bolon şalgarhan, xen өөriingөө ami bejiiş arad bygediin zargaltai ba zoltoi baidalai tylөө ygexe baihan, tedeniii SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadai kandidatuurada debzyylxe tuxai xaa xaanagyi, byxii hungaltiin ookruguudta arad bygedөөreө debzyylze baina. Egeel tiime uladii debzyylxe, egeel tiime uladii Verxoovno Soveedta hungaxabdi.

„N-209" SAMOLIOODAI BEDERELGE ÇYXNOOVSKIIN OTRIAADTA DAALGAGDABA

VODOPЬJAANOVAI OTRIAAD GEDERGE BUSABA

Eneenhee xoişodoo nyxer Levancevskiin samoliodii bederelge hyniiin sagta bolxo baihan deerehee, zasagai zaabariiin johoor, nyxer Çyxnoovskiin otriaad hyniiin bederelgede taaruulan beledxegdehen baigaa.

Ene otriaad bolbol sagai ularilai ton muu baigaaş haa Fraanca Ioosiftai gazar tyrgen xyreze şadahan baina.

Nildelgiin zasagai komiisal bolbol yder ba boro xaraanaar xydelmerileze baihan, Vodopьjaanovai otriaadii helgeze, sagai ularilai barag bolxoloor hyniiin bederelge xeze exilxii nyxer Çyxnoovskiin otriaadta daalgagdaba. Ekspediiciin naçaalьnig nyxer Şevelioov Rydoolьf aral deeree yldexe baina.

Nyxer Vodopьjaanovai otriaad miis Zelaani teese nildbe.

AGUU JIXE OKTIAABRIIIN SOCIALIIS REVOLIYYCIIN XX ZILEI OIDO ZORIUULHAN BK(b) PAARTIIIN CENTRAALЬNA KOMITEEDAI LOOZUNGNUUD

1. SSSR-te bolhon Aguu jixe Oktiaabriiin Socialiis revoliyyciin XX zilei oi mandatugai!

2. SSSR-ei xydelmerişen ba tariaaşan bolbol zorigtoi xatuu temeselei xorin zilei torşo soo goorodoi ba huurinai azalşanai socialiis bylgemiii baiguulaa. Delxei deerexi tyryyşiin socialiis gyrenei xyse ba şadalii byxezyylje!

3. Faşiis terroor, guiranşalalga, xydelmerigyidelge—ene xadaa, kapitaliizmiin oronuuddaxi azalşanda xyrtehen xubinь myn!

Eksploataacii usadxalga, azalşanai syleөte, şanga şadalta baidal—ene xadaa, manai Oktiaabriiin revoliyyciin dyn myn!

4. Xuuşan Rosiii bolbol jaduuxan ba xysegyixen baigaa. Soveed Xolboon bolbol xorin zil soo socialiizmiin xysen tygelder ba elbeg delbeg oron boloo. SSSR-ei azalşanda zol xubi asarhan manai Oktiaabriiin revoliyyce mandatugai!

5. Soveed zasagai xorin zil soo xydelmerişen ba tariaaşanai xolboon bexizehen ba ebdereşegyi boloo. Soveed zasagai yndehe huuri bolxo xydelmerişen ba tariaaşanai xolboon mandatugai.

6. Xaanta Rosiii bolbol araduudai tyrme baigaa. Tegşexen erxete araduudai aguu jixe xolboon Soveed orondo urgaza ba bexizeze baina. SSSR-ei araduudai axadyygei xolboon ba aguu jixe xani nyxesel mandatugai!

7. Xydelmerişen angiiin diktatuura bolbol SSSR-te socialiizmii baiguulxa jabadalii xangaa. Manai byxii bylgemii udaridagşa xydelmerişen angiiin gyrenei xytelberi bolxo—SSSR-ei xydelmerişen angiiin diktatuurii bexizyyleje!

8. Socialiis revoliyyciin xorin zilei torşo soo manai exe oron xysen tyges indystriaalьna oron boloo. Komuniizmiin şine ilaltanuud teeşe, uragşaa dabxija!

9. SSSR-ei Staalin Konstituuca—aguu jixe Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin temesel ba ilaltanuudai dyn myn. Ilaza garhan socialiizmiin ba bodoto demokratiizmiin Konstituuca mandatugai!

10. „Manai revoliyyce bolbol. kapitaliizmiin genzii miil tahalhan ba aradta syleө ygehen bişe, myn şanga şadaltai baidalda materiaalьna ysoovii aradta ygeze yşөө yrdihen, gansaxan le revoliyyce myn. Manai revoliyyciin xysen ba ilagdaşagyi şadalanь egeel eneende baina". (Staalin).

11. Byxii oronuudai proletaarinar! Kolooninuudai darlagdahan araduud! Leenin—Staalinai tugii, ilalta tyges socialiis revoliyyciin tugii deere yrgeje! Byxii delxei deere proletaariiin revoliyyce mandatugai!

12. Angiiin talaar axadyynerte, kapitaalai yyznigyydte, şuhata faşiis terroorto xaşuulan zobogşodto, xydelmerişen angiiin ilaltiin tylөө temesegşedte—manai proletaariiin bajar xyrgeje!

13. Dotoodiin ba gadaadiin faşiizmda esergyy Ispaaniiin aradai temesel—byxii progressiivno ba tyryy xyn tyreltenei niitiin xereg myn. Өөriingөө tusagaar togtonixo baidalai ba syleөgei tylөө temeseze jabaa Ispaaniiin geroilig aradta bajar xyrgeje!

14. Japoonai tyrimxeilegşedte esergyysen өөriingөө tusagaar togtonixo baidalai tylөө temesegşe xitadai aguu jixe aradta axadyygei bajar xyrgeje!

15. Faşiistnuud Soveed Xolboondo dobtolxoo beledxeze baina. Dain seregii yysxegşe faşiistnuudii usadxan ygei xeje! Byxii oronuudai azalşanai ba darlagdagşadai esege oroniii—SSSR-ii xamagaalaja!

16. „Bide eb nairamdalii bariintalaza ba eb nairamdalai xeregii xamagaalaza bainabdi. Gebeş, bidener zanaitahaa aixagyi, dain sereg yysxegşedei soxiltii soxiltoor xariuulxaar belen bainabdi". (Staalin).

17. SSSR-ei araduudai amagalan azalai xysen tygelder tyşeg, aguu jixe Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin amzaltanuudai ynen saxiuulşan bolxo manai tyrel, ilagdaşagyi Ulaan Aarmi mandatugai!

18. Delxein aviacioonno rekoordnuudii tuilagşa, manai Exe oronoi omog sokolnuud, soveed liooçiguud mandatugai!

19. Socialiizmiin oronoi xiorxo çasovoinuud, seregşed pograniiçniguudta bajar xyrgeje!

20. Manai oronoi soloto xynyydte, azyiledberi ba traansportiin eregtei ba emegtei udaarniguudai bolon eregtei ba emegtei staxaanovtanai olon milioon aarmida—bolьşeviig bajar xyrgeje!

21. Xynde indyystriiin ba maşiina baiguulgiin eregtei ba emegtei xydelmerişen, inzeneernyyd ba teexnigyyd! Oronoi aradai azaxuin xygzexe yndehen bolxo erxim hain maşiinanuudii sag bolzor soonь gargaxiin tylөө, şuluu nyyrhe, neeftь, metaalnuudii jixeer maltan gargaxiin tylөө temeseje!

22. Xyngen azyiledberiiin eregtei ba emegtei xydelmerişen, komandiirnuud ba inzeneernyyd! Soveed oronoi graazdanuudta siitec, torgo, sembe, trikotaaz, gutalnuudii jixeer ygeje! Produuktiingaa şanarii haizaruulxiin tylөө temesegtii!

23. Ynder deede urgasiin tylөө bolьşeviigşelen temeseze jabaa socialiis pooliiin staxaanovtanda bajar xyrgeje! Kolxoozuud ba kolxoozniguudai şanga şadaltai ba kylьtyyrne baidal mandatugai!

24. SSSR-ii delxei deere ton tyryy azyiledberi ba teexnikiin, ton jixe aşag olzotoi xydөө azaxuin oron bolgoja! Produuktnuudii elbeg delbeg bolgoja!

25. SSSR-ei araduudai kylьtyyriin saaşadaa badaraxiin tylөө, soveed nauuka ba teexnikiin şine amzaltanuud ba dabaltanuudai tylөө temeseje!

26. Oron ulasaigaa gyrenei, azaxuin ba kylьtyyrne xeregyydii xytelberilxe jabadalda aktiivna xabaadalsagşa, SSSR-ei tegşexen erxete exener mandatugai!

27. Piooneernyyd! Soveed hurguuliinuudai huragşad! Erdem hurguuli şudalagtii, Leeninei xeregei tylөө temesegşed bolzo huragtii!

28. Bolьşeviig paartiiin xysete rezeerve ba etigeltei tuhalagşa—komsomool mandatugai. Manai oronoi azalşa zaluuşuud mandatugai!

29. „Oloniitetei xolboon, ene xolbooji bexizyylxe jabadal, oloniitiin duuji honoroor anxaran abxaar belen baixa jabadal, egeel eneende bolьşeviig xytelberiiin xysen ba ilagdaşagyi şadalanь baina". (Staalin).

30. Revoliycioonno heremzee xursadxaja! Manai dunda baigaa poliitikan ohol hanaa amar jabadalii esesлen halgaja!

31. Aradai daisad—troocko-buxaarintnai şploonuud ba xorologşodii, gadaadiin faşiis razveedkanuudai xylehenşedii yndehөөrenь halgaja! Exe oronhoo urbagşadta yxel!

32. Byxii ba ali byxii xojorniuurtaniii esestenь xyrter eliryyleje. Manai paartiii bolьşeviizmiin dabagdaşagyi xerem bolgojo!

33. Xydelmerişen ba tariaaşan! Hunguuliiin kampaaniii delgeryylegtii! Leenin—Staalinai xeregte esesteie xyrter bejee ygehen, erxim tyryy xynyydii SSSR-ei Verxoovno Soveedta xamtaaraa debzyylegtii!

34. SSSR-ei azalşan Socialiizmiin tylөө, xydelmerişen ba tariaaşanai zol zargalai tylөө xelberişegyi temesegşedii, manai exe oronoi baatarlig patriooduudii Verxoovno Soveedta hungagtii!

35. Komuniistnar Paartin bişe oloniitetei şanga barisaa baiguulagtii! Paartin bişe oloniitehee taharangyi paartin bişe oloniitetei xarilsan xydelxe ba tedentei xamta SSSR-ei Verxoovno Soveedta kandidaaduudii debzyylxe—ene xadaa, hunguuliiin kampaani soo gol şuxala zorilgo myn bolno!

36. SSSR-ei azalşanai tyryy otriaad—Byxexolboonoi komuniis bolьşeviig paarti mandatugai.

37. Dain sereg, faşiizm ba kapitaliizmda esergyy temeselii xyteleberilegşe ba emxidxegşe—komuniis internacionaal mandatugai! Delxein komuniizm mandatugai!

38. Maarks—Eengelьs—Leeninei aguu jixe, ilagdaşagyi tug mandatugai! Leniniizm mandatugai!

Byxexolboonoi komuniis (bolьşeviig) paartiiin Centraalьna Komiteed.

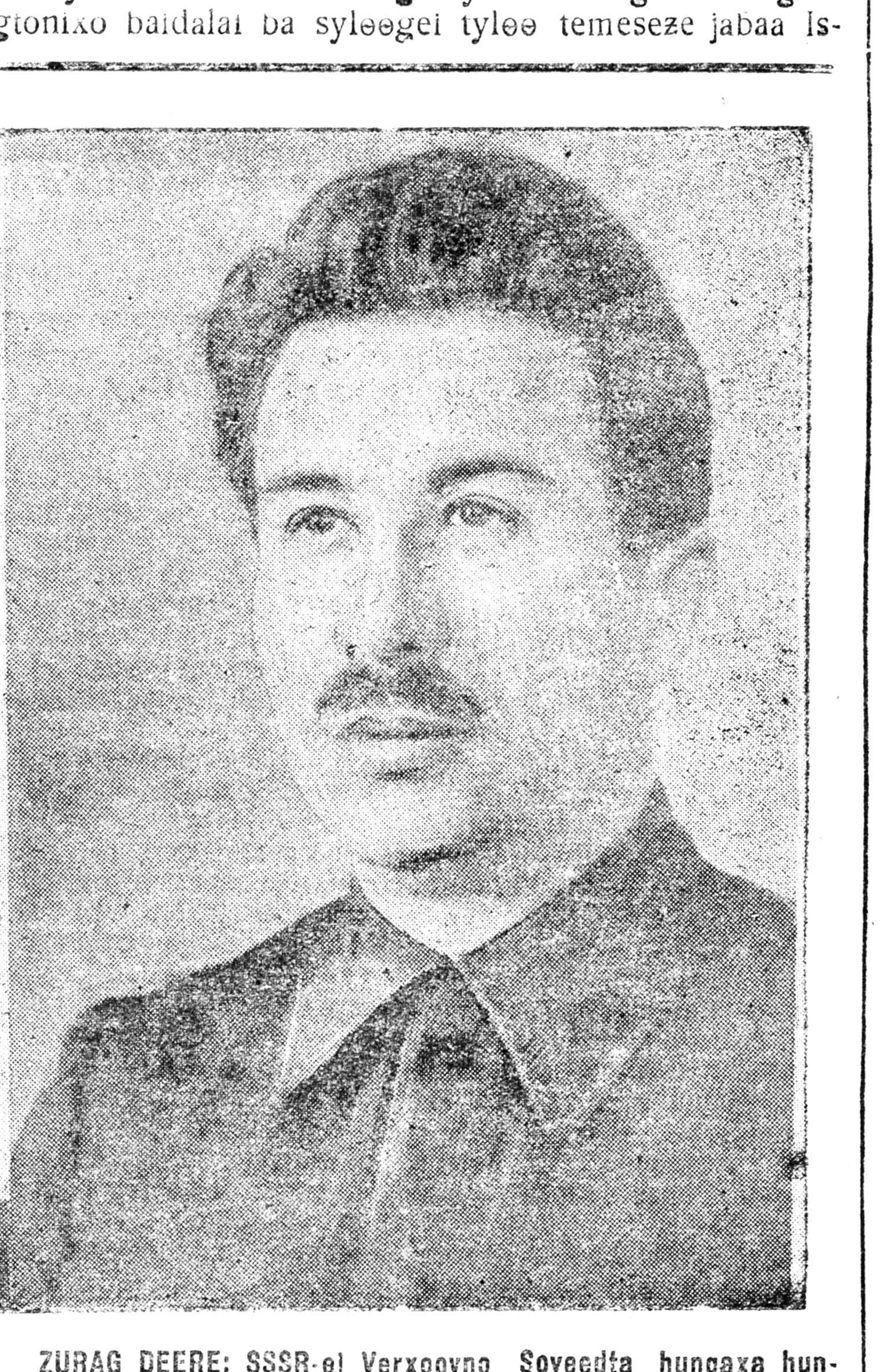

ZURAG DEERE: SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin Centraalьna hunguuliiin komiisai tyryylegşe PEETR GEORGIJEVIÇ MOSKAATOV (professionaalьna sojuuzuudai Byxexolboonoi Centraalьna Soveedhoo).

AGITAATORAI TRIBYYNE

Nego kryzoogoi zan'aati tuxai

Ulaan-Ydiin xelxiee xolboonoi rajoonoi tahagai xydelmerişen ba albaxaagşad hunguuliin xuulili yzeze baina. Enee nei tulada xojor kryzoogyyd xydeldeg. Xojuulandanь dyşeed dyşeed xynyyd huralsadag. Nege kryzoogii, tus tahagai naçaalьnig, paartiin geşyyn nyxer Şçerbakoov gegşe xytelberildeg, nygeediinь—myn paartiin geşyyn Şkrydnioov gegşe xytelberilne.

Oktiaabriin 23-nai ydeşe ede kryzoogyydei xojordoxi zaniaatinuud bolhon baigaa.

* *

Xytelberilegşe nyxer Şkrydnioov eneenei urda teexi zaniaati deere yzehenee bogonioor dabtan hanuulaad hunguuliin xuuliin gurbadaxi bylеg „Xolboonoi Soveedta ba Yndehetenei Soveedta hungaxa hunguuliin ookruguud" tuxai, statьjaa byrii tus-tusagaar unşaza, tailabarilxa gehen aad, terenee xysed dyyrge begyi. Medexegyi, jyyndeş beze uşargyigeer jaarana, tyr gedene. Duulza baihan xynei oilgozo argagyigeer jaaran megden, deere deerehenь, udaa daraanь xele xeleheer dyyr gezerxixe jym. Zaa, tiigeed asuuna: „xen,jyn geze oilgoob? Xynyyd duugai. Şkrydnioov nege xynhee ilgeze asuuba:

—Kişlaak geeşe jyyji xe leeb,—gexedenь.

Kişlaak geeşe onsogoi, xaranxii, ugluu toxoi niutagii xelene,—geze xariuusaba.

Daxin asuudal: hungagşad xadaa, azalşadai deputaaduudai Soveedai togtoomzii buruu geze hanaa haa, aradai syydte gomodol oruulxadanь bolxo baina. Jaaxadaa jyynei tylee, erxebişe, aradai syydte gomodol oruulagdaxa johotoi bolnob daa?

Xir'uu: Jaaxadaab gexede, aradai syyd, selьsoveeduudhaa erxe medeleer jixe.

Tendehee negen,—tiime bişe, selьsoveeduud, aradai syydte oroxodoo jixe erxetei,—gene. Iigeze, jixe gedegei arsaldaan bolno: Şkrydnioov eeree enieeze huuxa jym. Jaaxadaa iime muugaar oilgono geeşeb? Bultadaa, tende baigşad SSSR-ei arad zonoi tooji medexegyi baiba. Zarimanь 70 milioon gene, zarimanь 80 milioon gene. Oilgodoggyi uşariinь jyyb gexede xytelberilegşe nyxer Şkrydnioov bolbol, demii jaarana, megdene. Xysed haisa oilguulnagyi, tailabarilnagyi, yliger zişeenyydii abza xelenegyi. Iigeze miin zybxen oroigooronь şudaraad le garxadanь, jyyş oilgogdoxo argagyi bolno.

Nyxer Şkrydnioov eereeş dutuu beledxeltei janzatai. Iigeze negen zyilii tailabarilan xelehenii xaruulbal: „arad bygediin hungaltiin erxe geze jyyji xelenеb? Tere xadaa, SSSR-ei graazdan bygede, 18 naha xyşehen baigaa haa, syydlegdeegyi haa hungaxa erxetei baihiinь xelehen baina",—gebe. Xynyyd baga baga gaixaldana xebertei. Xen bygediin me dexeer, syydeer şiidxegdehenş haa, syydei şiidxebericer hungaxa erxejee xahagdaagyi xyn hungaltada xabaadaxa erxetei baina.

„Syydlegdehen ba myşxeberilegdeze baihan niuurnuudii hunguuliin spiisegte oruulxa tuxai" SSSR-ei CGK-ai togtool soo deere dursagdahan asuudalii ton todorxoigoor xelene:

„Jamar negen uşaraar syydlyylhen bujuu, syydeer hunguuliingaa erxii xahagdaagyigeer ba xinaltada mynee baingyigeer xeheltee yngergeze baigaa xynyyd ba myn tusxai pereseliencenyyd bolbol, hunguuliin spiisegte oruulagdaxa geze togtooxo Xinaltada aştaagyi aad, myşxeberilegdeze baigaa xynyyd, xerbee tedener hunguuliingaa erxii syydeer xahagdaagyi haa, hunguuliin spiisegte oruulagdaxa baina".

Tereenhee gadana, xynyydei dutuu oilgodog uşar jyyn be gexede, xyn bygede eelzee, zab şyleegyigeer zerge xaşaraildaxa, ceje, bejedee haad xedeg baina. Şkrydnioov eree uşargyigeer, jamarş bodolgogyigeer xynyydte asuudal taliaad, xynei xeleze dyyrgexelee urda „zaa, oilgosotoi, xyree" geed zogsoozo orxidog baiba. Şkrydnioovto oilgosotoi baigaa beze daa, huralsaxajaa huuhan busadta oilgosogyi baixaa. Tiime tula xynei xeleze baixada tahalaza boliuulxa geeşe jixe le xereggyi jabadalai negen baina.

Zaniaatada şuxala xeregtei bolxo kaarta, sxeema g. m. ygei. Ene zyilnyyd xadaa ton jixe yyrgii ezelxe johotoi baina. Zaniaatidaa xozomdoxo, geegdexe jabadal ton olon. Administraaca ba mestkoom zaniaatiii udaaruulangyi, xereg-tei sagtanь xeed baigaasiin ze-şeel tabinagyi. Ydeşiin 6 çaastaa exilxiin orondo, 7 çaasta exildeg. Xojordoxi zaniaatidaa „SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei" IV bylegii dyyrgeed baixa johotoi baihan aad, arai xeze III bylegiinь dyyrgee.

Zaniaati jabuulxa xeregte haad xedeg xynyydş baixa. Ziş eelxede: Fraancuzeenko gegşe negen zaluu nyxer, ysee negen myn le zaluuşag xyntei nyxerleze, zaniaati exilxehee xolşo şuujaldaad, enieeldeed, esestenь xorogodon barin garza arilaa. Jyyn geeşiin zaluuşuul geeşeb! Өөhelөөş jyyme oilgoxo gexegyi, xyndeş oilgulxagyi.

Xynyyd bultadaa aktiivna, medehenee xelene, medeegyigөө asuuna. Enenь jixe hain baina daa.

D. Lubsanai.

XYDELMERIŞEN BA TARIAAŞANI HUNGUULIIN KAMPAANII DELGERYYLEGTII LEENIN-STAALINAI XEREGTE ESESTEE XYRTER BEJEE YGEHEN ERXIM TYRYY XYNYYDII SSSR-ei VERXOOVNO SOVEEDTA XAMTAARAA DEBZYYLEGTII!

Mixailov Aleksei Dmiitrijevç—Xolboonoi Soveedai deputaadai kandidaad

Çernigov, 29. (TASS). Myzikaalьna instrymeentnyydii xedeg çerniigovsk faabrikiin xydelmerişen, inzeneernyyd, teexnigyyd ba albaxaagşadai hungaltiin urda teexi suglaan deere Ukrainiin Komuniis (bolьşeviig) paartiin Çerniigovsk mozkoomoi sekretaarь Mixailov Aleksei Dmiitrijeviçii Xolboonoi Soveedai deputaadai kandidaad bolgon oruulaba.

Ivaan Alekseejeviç Lixaaçev—erxim kandidaad

Kyyrsk, 29. (TASS). Kastoreensk MTS-ei xojor zuugaad garan traktoriistnuud, kombaljnioornuud ba şoofernuud hungaltiin urda teexi suglaanda jirce. MTS-ei staxaanovşa şoofer Noovikov tyryyşiin yge abaa. Noovikov bolbol Staalinai nerimzete avtozavoodai gargahan „ZIS—5" geze avtomaşiinada xydelmerildeg tuxaigaa xeerebe.

Bi xadaa,—Noovikov xelene,—iime gaixamşag avtomaşiinanuudii gargadag zavoodai direektor, talaantai xoziaistvenig, xatuu bolьşeviig, Leeninei oordenoor şagnagdahan Ivaan Alekseejeviç Lixaaçev—Xolboonoi Soveedai deputaadai erxim kandidaad geeşe geze toolonob.

Suglaan bolbol Noovikovoi duradxalii haişaan demzebe.

Syleimaan Staalьski—Derbeentsk hunguuliin ookrughoo oruulagdahan kandidaad

Maxaç Kalaa, 29. (TASS). Neefts yiledberiin xydelmerişen ba specialiistnuudai hunguuliin urda teexi suglaanuud deere urda Dagestaanai xydelmerişen bolbol Degestaanai aradai poeed—oordento Syleimaan Staalьskiii Darbeentsk hunguuliin ookrughoo Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad bolgon oruulaba. Ene kandidaatuurii ende suglarahan xydelmerişen ba specialiistnuud xaluunaar haişaan demzebe.

Syleimaan Staalьskiin kandidatuurii myn Berbeentsk ba Kasymkeentsk rajoonnuudai azaxulnuud ba kolxozuudai hungagşad oruulahan baina.

Xasaan Xysainoviç Ytiaaşev—Yndehetenei Soveedai deputaad

Yfaa, 29. (TASS). Tyimazinsk gaxain sovxoozoi xydelmerişen ba albaxaagşad bolbol Yndehetenei Soveedai deputaadta Xasaan Xysainoviç Ytiaaşevii kandidaad bolgon oruulaba. Suglaanai rezoliyyce soo xelegdexenь: „Tyimaziinsk gaxain sovxoozoi xydelmerişen ba albaxaagşad bidener bolbol Tyimaziinsk hunguuliin ookrughoo Byzdiaanskiin maşiinatraaktorai staanciin erxim soloto kombaijnioor Leeninei oorden—xaira abhan Xasaan Xysainoviç Ytiaaşevii Yndehetenei Soveedai deputaadai kandidaad bolgozo negen duugaar oruulnabdi".

Deniis Seliveerstoviç Jyydin—Xolboonoi Soveedai deputaad

Yriyypinsk, 29. (TASS). Staalingraadai moziin Xopeersk rajoonai Saltiinsk maşiinatraaktorai staanciin xydelmerişen, albaxaagşadai, „Udaarnig", „Seerp ba Moolot", MTS-ei nerimzete kolxoozuudai kolxoozniguudai negedemel suglaan deere Xopeersk hunguuliin ookrughoo kazaag—kolxooznig Deniis Saliveerstoviç Jyydin Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad bolgon oruulagdaba. Jyydin kolxoozdo ynen şudarguugaar xydelmerildeg eerlingөө xyygedii Soveed Xolboonoi erxim graadaniinuud bolgon xymyyzylee. Tereenei nege xybyyniinь Ulaan Aar miin seregşe, xojordoxinь Saltiinsk MTS-ei erxim traktariist. Basagadanь pedagogiis teexnikymde huralsaza baina.

Barmaaşev Konstantiin Andreejeviç—Yndehetenei Soveedai deputaadai kandidaad

Semipalaatinsk, 29. (TASS). Kaliininai nerimzete, Semipalaatinskiin mixanai kombiinaad deere xydelmerişen, inzeneerno-teexnikiin xydelmerilegşed ba albaxaagşad bolbol Yndehetenei Soveedai deputaadta mixanai kombinaadai postroikoomoi tyryylegşe Bermaaşev Konstantiin Andreejeviçii kandidaad bolgon oruulaba. Bermaaşev urdanь yseg xolbuulagşa xydelmerişen jabahan ba aguu jixe Oktiaabriin yderyyte Soveeduudai zasagai tylөө ulaan gvardiin zergede jabaza temesehen baina.

Trofiim Deniisoviç Liisenko—Xolboonoi Soveedai deputaadai kandidaad

Odeessa, 28 (TASS). Şeevcenkiin nerimzete xydөө azaxuin arteeliiin kolxozniguud hungaltiin urda teexi suglaanda hain yderelxidel gojozo xubsalaad jiree. Tedener Xolboonoi Soveedta kandidatuura oruulxa baigaa. Ege: tyryyn erxim kolxooznig Vasiili Kaşyreenko yge abza xelexe zuuraa me dyylxenь:

—Myneeder bidende ton jixe ba bajasxalanta yder bolbo. Bidener kolxozniguud Xol boonoi Soveedta kandidaaduudii xaraalan oruulxa baina bdi. Bi bolbol Xolboonoi Soveedai deputaadta erxim erdemte—oordento akadeemig Trofiim Deniisoviç Liisenkiii kandidaad bolgon oruulnab.

Soveed Xolboonoi deputaadta Liisenkiii kandidaad bolgon oruulxa tuxai duradxal negen duugaar abtahan baina.

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai preziidiymde

Oktiaabriin 27-noi yder SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai preziidiymei zasedaani bolbo.

Ene zasedaani deere tyryylegşe M. I. Kaliinin bolbol seregei, politiikan ba texniis beledxelde erxim deede amzaltanuudii tuilan olohonoi tylөө oorden-xaira olgogdohon, Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiin komandiirnuudta oorden-xairanuudii bariuulaba. Xairanuudii polkoovnig Pomoşnikov, majoor Kluç, leitenaantnuud Ontoneenko ba Byzeliaov, kapitaan Viittэd ba busad abba.

Oorden-xairanuudii abhan, Ulaan Aarmiin baatarlig tanklistnuudai nerehee azalagşa leitenaant Vojonoovski yge xelebe.

—Socializmiin oronoi xydelmerişen angiin bidende naidahan, manai xysete maşiinanuud bolbol daişalan oro xoor belen baina,—geze Vojonoovski xelene,—Tedener bolbol xerbee daisadai Soveed Xolboonoi xilede dobtolxii hedee haanь, tedenii xair gamgyi butasoxixo baina.

Udaanь şine aviacioonno teexnikii şudalan ezemdexe ba agaarai ulaan floodai daişalaxii xysii bexizyylxe xeregte erxim hain xydelmerii xaruulhanai tylөө şagnagdahan, №1 aviacioonno zavoodai maasternuud Zarkoov, Piisarev, Edeemski, myn Dikson araldaxi poliaarna staanciin naçaalьnig balhan Boroovikovto, ulaan floodşa Popkoovto, inzeneer Stokliipskide ba busadta oorden-xairanuudii bariuulaba.

M. I. Kaliinin bolbol oorden-xaira abahan nyxedii amarşalaad, socialiis bylgemei aşag tuhiin tulada xydelmeridөө ulam jixe amzaltanuudii tuilaxii todorxoi xysebe.

SSSR-ei CGK-ai preziidiymei ene zasedaani deere „aradai syydyydei şiidxeberinyyd ba priigovornuudta kassacioonno gomodol barixa jabadalda baigaa xiazarlaltanuudii helgee xubilgaxa tuxai" RSFSR-ei CGK ba Arkomsoveedai togtoolii batalana.

SSSR-ei CGK-ai Preziidiym bolbol nyxer V. A. Yspeenskiii SSSR-ei Verxoovno Syydei traansportno kolleegiiin geşyynde batalaba

Soveed-manzuurai xile deere bolhon incideent

Xabaarovsk, 29. (TASS). Oktiaabriin 28-da japoon-manzuurai soldaaduudai otriaad bolbol Pakşekoori huurinhaa (Posьjeetsk rajoon) baruun-xoino zurgaan kilomeetr gazarta baigaa ynderxdxiin rajoondo xilii ebdehen ba tedeende dyteleze jabahan soveedai xiliin saxiuulai otriaadii şiglyylen buudahan baina. Manai xiliin saxiuulşadai urdahaanь xariuulan buudaxada, japoon-manzuurnuud xilee dabaza arilhan baina.

* *

TASS-iin azaglalta

TASS-iin abhan medeenyydei johoor, ene xilii ebdehen tuxai medeeji Moskvaada abhan darii, gadaada xeregei Aradai Komisariaad bolbol japoon ba manzuurai zasaguudta buruuşaal medyylxii ba eneenhee xolşodoo xilii ebdexe jabadalii toxiolduulxagyin xemzeenyydii abxiin eriite xexii SSSR-hee Tookioodo hugaa elsen tyleelegşede ba Xarbinda huugaa SSSR ei generaalьna koonsylde daalgahan baina.

Xitaddaxi dain baildaan

Xoito froont deere

Naankin, 28. (TASS). Xitadai seregyyd oktiaabriin 27-do dain baildaanuudii xeheer Veisnanь goorod (urda Çaxarai yjeezdiin goorod) orohon baina. Japoonai seregyyd Kaalganiii şigleed suxariza jabana.

Xojor yderei saad tee xitadai otriaad bolbol Baadiinhaa baruun urda baigaa Tançiaaniii ezelen abhan baina.

Sinьkoy rajoondo (Şanьsii proviinca) japoontanai Oktiaabriin 25-da exilhen dobtolgii naimadaxi aarmiin xehegyyd gedergе soxihon baina. Japoontan 600 xynyydee aluulhan ba şarxatuulhan baina.

Janьmenьgyaanlaar damzan Şanьsii proviinca oroxo zamuu dii oktiaabriin 20-do xitadai seregyyd ezelebe.

Oktiaabriin 27-noi yder Taijuaniii agaarhaa boombodoxo yjede, japoontan 80 garan boombonuudii xajaa. Xeden gernyyd butasoxiuulaa.

Şanxain froont deere

Şanxai, (TASS). Çapeihaa gol xysenei suxariza baihii daldalhan, xitadai arjergaardnuud bolbol Syçzoy-Krlik kanaalai moostii ba tymer zamai moostii ebdeed, kanaalaigaa urda bejede garaa. Dobtolozo jabaa japoonai çaastinuud kanaalai xoito erjede bexizeze baina. Kanaalii hamaran garxa gehen japoontanai hedelge xitadai pylimooduud homondo soxiuulxa, yregyi xosorhon baina.

Çenьzy — Czianczіaoçenь froontiin liini deere baildaan bolzo baina. Ygleegyyrhee exileed japoonai samolioduud Syçzoy-Krlik kanaalai urda erjedexi xitadai şine pozliicanuudii boombodobo.

Çapeida gal tyimer bolhoor baina.

HUNGAGŞA BYXENEI MEDEXE ŞUXALA ZYIL

HUNGAGŞADAI SPIISEGYYD TUXAI

Goorod, rajoon ba xydөөnei soveeduud mynөө hungagşadai spiisegyydii zoxioozo baina. Ene spiisegyyd—hungaltiin yderte tusxaita hunguuliin uşaastagta hungagşiin erxe şalgagdaxa dokymeent myn. Eneen deerehee, spiiseg zoxioolgo—zyilei teexniken xereg bişe bolxonь elirne. Ende xehen alduunuud, xazagairuulganuudanь SSSR-ei grazdaniinai erxii xabşaza bolxo ba aradai daisadta xereglegdexe baina.

Daisan antisoveed elementnyyd hungagşadai spiiseg zoxioolgiin gyn jixe udxii oilgozo baina. Tedener bolbol hungagşadai spiisegyyd tuxai xelehen „SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimii", hungagşadii hamargaxa ba harniuulxii orolдоno. Paartiin, profsojuuzna, komsomoolоi ba bişe bişe organizaacanuud hungagşadai spiisegyyd jamaraar zoxioogdoxo johotoiji olon udaa tailbarilan, daisanai agitaacii buta soxixo johotoi. Gooroduudta hungagşadai spiisegyydii gorsoveeduud zoxioxo baina: rajoonuudaar xabaagdahan gooroduuta rajoonoi soveed, xydөө niutaguudta spiiseg zoxioolgone xydөөnei soveeduudta daalgagdana. Seregei çaastnuud ba seregei negedelnyydte baihan hungagşadai spiisegyydii komandirnuud zoxioono. Iime uşarta spiisegte komandiir ba seregei komisaar garnuudaa tabixa johotoi. Bişe seregyydenь өөhediingөө baihan gazarta spiisegte oroxo baina.

Xeniii spiisegte oruulxa xeregtei gexe gy, xen duu ygelgede xabaadalsaxa erxetei baixab? Ene asuudalda „SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimei" 8 ba 9 dexi zyilnyyd eli todo xariuu ygene.

8 daxi zyilde hungagşadai spiisegte hunguuliin erxetei, 18 naha xyrhen ba spiiseg zoxiooxo yjede tere soveedai territoori deere (yrgelze gy, ali sag zuura) huuza baihan byxii graazdanuud oruulagdaxa geze xabarilhan baina. 9-dexi zyil lenь spiisegyydte oruulagda xgyi xynyyd: syydeer erxee xahagdagşad ba uxaan tenegyydei tuxai xelene.

1937 onoi oktiaabriin 16 da SSSR-ei CGK bolbol spiiseg zoxiooxodoo spiisegyydii ba myşxeberide baihan xynyydii jaaxa tuxai tailbari ygehen togtool gargaba. Ene togtool dotor „ali negen xeregeer syydlegdehiin gy, ali syydyyd ba lsxedehiin johoor xeheelte abzaa baihan xynyydii, xerbee xuedte baigaa xynyyd, xerbee tedener syydeer erxee xahag daagyi baigahaa, hungaltiin spiisegte oruulagdaxa" geze zaahan baina.

9-dexi zyilde hunguuliin erxe xahagdagşadii ton todorxoigoor zaana. Ene zyilhee jamarş xazaiuulxa baixa bolxogyi.

Ton hajaxan Moskvaa moziin, Kyyrsk rajoonoi nege kolxoozdo ybeged xygşedii hungaltiin spiisegte oruulxagyi gehen şimee garban baina. Ceerkoveixidenь paartin ba niitiin organizacanuudai tailbarilxa xydelmeri muugaar jabuulhanii xereglee kolxooznigudai garagamodol hungagşadai gargaxiin zoriigoor iime şimee taraahan baina.

Gemteihalagar deereheen hunguuliin erxegyi xynyydii spiisegte oruulagdaxa xadaa bahal daisan elementnyydte tuha xyrgene. Ziseelxede, Yisiçaanskaja geze gazarta hungagşadai spiisegte maniin tuxai xebeel baiba.

Ende iime uşar baigaa. Tere hungagşadai spiisegte 92 naha xyrhen baina. Tere hungagşadai spiiseg ba 9-nahatai xybyyji oruulhan baina. Manai korrespondeentiin duulgahan johoor, Xaarькovta xarin gadaadiin gyrenei xyxynyydii hungagşadai spiiseg oruulhan baina, enenь ton buruu, uşaranь xadaa hungalta tuxai dyrim bolbol gansaxan Soveed Sojuuzai graazdanuudta xabaadana.

Hungagşadai spiisegyyd hungaltiin uşaastag byride alfaavitiin johoor zoxioogdono. Eesegte hungagşiin nere, esegiin nere, obog, naha, huuza baigaa gazar gy şegdene. Hungaltiin spiisegyydte graazdanuud tuxai odoo jamar uşarta nege kolxoozoi gagşa byrii gansaxan spiisegte oruulxa bolno.

Hungaltiin tuxai dyrim bolbol Soveeduud xadaa hungaltahaa gaşan xonog urda spiisegyydii bygediin xaraxaar gazarta niaaza, hungagşa by riiin terentei tanilsaxa jabadalii xangaxa johotoi geze todorxoilhoon baina.

Xerbee hungagşanь spiiseg tunxaglaxa ba hungaltiin ydeei xoorondoxi bolzorto huuxa baihan gazaraa helgexe boloo haa jaaxab?

Hungaltiin tuxai Dyrimei 15-daxi zyilenь Soveed bolbol iime uşarta Centraalьna hunguuliin komiisai togtoohon foormoor „duu ygexe erxiin ynemşelge" ygexe geze xelehen baina. Hamaralta ba xojor daxin duu ygelge garxagyin tula hungagşadai spiisegte „oşobo" gehen temdeg xegdene.

Hungagşadai spiiseg zoxiooxo yjede spiisegte oruulxagyi, spiisegehee gargaxa, nere oboogii xazairuulxa, hunguuliin oruulxa zerge alduunuud garxa bolxo baina.

Iime uşarta hungagşanь spiisegte tunxaglahan Soveedta xandaza bolno. Soveedanь hungaltiin spiiseg dotorxi alduu tuxai medyylgii gurban xonog soo yzexe johotoi. Medyylegşiin gomodolii xangaa haa, tus Soveedanь hungagşadaigaa spiisegte zohaabari xexe johotoi. Xerbee Soveedanь medyylgiiye oruhon baigaa haa, medyylegşede eneen tuxai spraavka ygeze şaltagaaniinь zaaxa johotoi.

Hungagşiin xandaza şadaxa Soveedai udaadaxi şatanь aradai syyd bolno. Ende baha medyylge byxen gurban xonog soo yzegdexe johotoi. Syyd xadaa өөriingөө şiidxeberii 3 xonogoi soo ba myn Soveedta duulgaxa johotoi, tilgeed syydei şiidxeberi xadaa ogtolon gargagdadag baina.

Manai paarti ba Soveed zasag bolbol Staalin Konstituucada xamag bygediin hunguuliin erxe tunxagladag, SSSR-ei grazdaniin byri ene erxejee medege, dyyreneer xereglexiin tyleө baiza byxii jabuulganuudii byteeze baina.

(CO „Praavda").

Xariuusalgata redaaktorii tyr orologşo V. LODOOJEV

Adres redakcii: г. Улан-Удэ, Интернациональная, 19. Телефоны редакции: отв. редактор — 3-44, отв. секретарь — 3-23, сельхозотдел — 7-55, промотдел — 5-07.

Noomer gargagşa N. CEBEENOV. Verestaalagşad C. DAMBAAJEV ba C. BATUUJEV BMASSR-ei Azyiledberiiin Arkomaadai tipograafi Ypolglavliit 1236